

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2026 r. Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości – ministerstwo wiodące Ministerstwo Finansów – ministerstwo współpracujące Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu <u>pod względem legislacyjnym:</u> Arkadiusz Myrcha, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości <u>pod względem merytorycznym:</u> Zuzanna Rudzińska-Bluszcz, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu <u>opiekun legislacyjny:</u> Wojciech Ulitko, Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego e-mail: sekretariat.dl@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 764 Anna Malinowska-Hussain, główny specjalista, Departament Legislacyjny e-mail: Anna.Malinowska-Hussain@ms.gov.pl; tel. 22 52 12 229 <u>opiekun merytoryczny:</u> Magdalena Rams, Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy i Nieodpłatnej Pomocy Prawnej email: sekretariat.dfn@ms.gov.pl; tel. 22 23 90 265	Data sporządzenia 18.06.2025 r. Źródło: upoważnienie ustawowe – art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1534) Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Sprawiedliwości: B899
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1534), zwanej dalej „ustawą”. Powyższy przepis przewiduje, że Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budżetu corocznie określa, w drodze rozporządzenia, wysokość kwoty bazowej, mając na względzie maksymalne limity wydatków budżetu państwa określone w art. 28 ustawy oraz potrzebę zapewnienia właściwej organizacji systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej.

Od 2016 r. wysokość kwoty bazowej wzrosła o 18,52 %, lecz inflacja oraz wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej sprawiły, że wynagrodzenia wykonawców świadczących usługi w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego mają mniejszą siłę nabywczą. Minimalne wynagrodzenie w 2025 wzrosło o 152,27 % w stosunku do roku 2016, a przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2025 r. wzrosło o 81,01 % w stosunku do roku 2019.

Podczas prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (UD69) Ministerstwo Finansów wskazywało, że należy przyjąć jako kwotę wyjściową limitu na rok 2026 kwotę wydatków na nieodpłatną pomoc prawną ujętą w projekcie budżetu państwa na 2025 r. (tj. 108 926 tys. zł). Uwzględniając wskaźnik CPI zawarty w wydanych przez Ministra Finansów „Wytocznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – październik 2024 r.” (w wysokości 3,1 %) kwota na rok 2026 w projekcie ustawy została ustalona na poziomie 112 302 706 zł.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wydanie projektowanego rozporządzenia i określenie wysokości kwoty bazowej na rok 2026 jest niezbędne do wyliczenia wysokości dotacji na finansowanie zadań polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, ponieważ zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy kwota bazowa stanowi podstawę ustalenia dotacji.

Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem w 2026 r. kwota bazowa stanowiąca podstawę ustalenia wysokości dotacji na finansowanie zadań, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy, wyniesie 6 310 zł.

Kwota dotacji (w zaokrągleniu do tysięcy złotych) po ustaleniu kwoty bazowej na rok 2026 na tym poziomie wyniesie 112 301 tys. zł, nie spowoduje zatem przekroczenia limitu określonego w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy

o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (druk nr 1202), zwanym dalej „projektem ustawy”.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja ze względu na stopień jej szczegółowości nie była poddawana analizie prawnoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Punkty świadczące usługi w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego	1483	Ministerstwo Sprawiedliwości	Zmniejszenie liczby punktów – z uwagi na liczbę mieszkańców powiatów (na dzień 31 grudnia 2024 r.), w 2026 r., niezbędne będzie utworzenie 1 483 punktów. Zmiana ogólnej kwoty dotacji wynikającej z projektowanej wysokości kwoty bazowej.
Adwokaci i radcowie prawni	22 891 adwokatów wykonujących zawód 42 600 radców prawnych wykonujących zawód	Krajowy Rejestr Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Krajowa Izba Radców Prawnych	Utrzymanie wynagrodzeń w ramach dotacji dla adwokatów i radców udzielających porad i świadczących poradnictwo w punktach.
Organizacje pozarządowe prowadzące punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego	Brak danych	Brak danych	Utrzymanie dotacji dla organizacji prowadzących punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) oraz stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W ramach opiniowania projekt został przekazany:

- 1) Radzie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej oraz Edukacji Prawnej;
- 2) Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 4) Naczelnej Radzie Adwokackiej;
- 5) Krajowej Radzie Radców Prawnych;
- 6) Krajowej Radzie Doradców Podatkowych;
- 7) wojewodom.

W ramach konsultacji publicznych projekt został przekazany:

- 1) Związkowi Powiatów Polskich;
- 2) Związkowi Województw Rzeczypospolitej Polskiej.

Czas trwania opiniowania i konsultacji publicznych wyznaczono na 10 dni od dnia udostępnienia projektu w RCL-RPL.

Ponadto projekt został przesłany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostaną omówione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]
--	---

[illegible]

	lubelskie	80	80	bez zmian
	lubuskie	41	41	bez zmian
	łódzkie	98	98	bez zmian
	małopolskie	137	137	bez zmian
	mazowieckie	182	182	bez zmian
	opolskie	36	36	bez zmian
	podkarpackie	85	85	bez zmian
	podlaskie	49	49	bez zmian
	pomorskie	95	96	+ 1 (miasto Gdańsk - było 19 będzie 20)
	śląskie	172	171	- 1 (miasto Dąbrowa Górnicza - było 5 będzie 4)
	świętokrzyskie	48	48	bez zmian
	warmińsko-mazurskie	60	59	- 1 (miasto Elbląg - było 5 będzie 4)
	wielkopolskie	137	136	- 1 (miasto Poznań - było 22 będzie 21)
	zachodniopomorskie	67	66	- 1 (miasto Szczecin - było 16 będzie 15)
	RAZEM	1 487	1 483	
	W związku z powyższym w 2026 r. łączne wydatki na zadania polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, przy utworzeniu 1 483 punktów pomocy prawnej oraz kwocie bazowej w wysokości 6 310 zł, wyniosą 112 292 760 zł (w zaokrągleniu do pełnych tysięcy dla każdego województwa, kwota ta wyniesie łącznie 112 301 000 zł), co oznacza, że zaproponowana wysokość kwoty bazowej nie spowoduje przekroczenia określonego limitu wydatków na ten cel. 1 483 x 6 310 zł x 12 = 112 292 760 zł			

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0 (2025)	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2025 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236, z późn. zm.).						

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby z niepełnosprawnością i starsze	Brak wpływu.
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało negatywnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, jak również nie będzie miało negatywnego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana regulacja nie ma bezpośredniego wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne: prawa człowieka	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty wejścia w życie projektowanych rozwiązań będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		